

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2021/473

z dnia 18 grudnia 2020 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi dotyczące dokumentów informacyjnych, kosztów i opłat uwzględnionych w ramach ograniczenia kosztów oraz technik ograniczania ryzyka na potrzeby ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 28 ust. 5 akapit czwarty, art. 30 ust. 2 akapit trzeci, art. 33 ust. 3 akapit trzeci, art. 36 ust. 2 akapit drugi, art. 37 ust. 2 akapit trzeci, art. 45 ust. 3 akapit trzeci i art. 46 ust. 3 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (UE) 2019/1238 ustanawia się jednolite przepisy dotyczące rejestracji indywidualnych produktów emerytalnych, które są dystrybuowane w Unii pod oznaczeniem „ogólnoeuropejski indywidualny produkt emerytalny” lub „OIPE”, jak również jednolite przepisy dotyczące tworzenia i dystrybucji tych produktów oraz nadzoru nad nimi.
- (2) Kluczowym elementem ram OIPE są dokumenty zawierające informacje dotyczące OIPE. Dzięki tym dokumentom konsumenci otrzymują istotne informacje przedstawione w sposób umożliwiający zrozumienie i porównanie OIPE i różnych wariantów inwestycyjnych.
- (3) Aby osiągnąć porównywalność OIPE w odniesieniu do detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) wymogi informacyjne należy w stosownych przypadkach dostosować do wymogów określonych w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/653 ⁽²⁾ dotyczących dokumentów zawierających kluczowe informacje o PRIIP. W kilku obszarach wymogi te należy dostosować do długoterminowego oszczędnościowego produktu emerytalnego, który dana osoba może utrzymywać przez cały okres aktywności zawodowej i przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka związanego z emeryturą, w tym inflacji i ryzyka dla utrzymania składek.
- (4) Mając na uwadze fakt, że istotnym elementem OIPE jest dystrybucja online, szczególnie istotne jest, aby informacje przedstawiane w środowisku cyfrowym były łatwo dostępne, zrozumiałe i łatwe w wykorzystaniu dla konsumentów. Należy zatem dopracować projekt struktury dokumentów informacyjnych tak, aby informacje przekazywane za pomocą środków cyfrowych, takich jak strona internetowa, aplikacja mobilna, pliki audio lub wideo, były prezentowane w sposób skuteczny i przejrzysty. Takie projekty powinny umożliwić przekazywanie informacji za pomocą środków cyfrowych w interesujący i zrozumiały sposób. Przedstawianie informacji w warstwach służy osiągnięciu wystarczającej elastyczności pod względem dostosowywania przedstawianych informacji do poszczególnych rodzajów środków cyfrowych i ciągle zmieniającego się środowiska cyfrowego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/653 z dnia 8 marca 2017 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) przez ustanowienie regulacyjnych standardów technicznych w zakresie prezentacji, treści, przeglądu i zmiany dokumentów zawierających kluczowe informacje oraz warunków spełnienia wymogu przekazania takich dokumentów (Dz.U. L 100 z 12.4.2017, s. 1).

- (5) Do celów przekazywania konsumentom kluczowych informacji dotyczących OIPE, które są łatwe do czytania i zrozumiałe, i zapewnienia porównywalności poszczególnych OIPE konieczny jest wysoki poziom standaryzacji. Należy zatem ustanowić obowiązkowe wzory dokumentów informacyjnych. Aby ułatwić konsumentom zrozumienie charakteru OIPE będącego długoterminowym oszczędnościowym produktem emerytalnym, wymogi informacyjne powinny być dostosowane do celu emerytalnego OIPE tak, aby przekazywane informacje były przydatne przy podejmowaniu decyzji oraz prezentowane w sposób interesujący i jasny dla potencjalnego oszczędzającego w ramach OIPE, a jednocześnie aby dostawca OIPE miał możliwość korzystania z cyfrowych środków dystrybucji informacji.
- (6) Klasyfikacja profili ryzyka i zysku i „ogólny wskaźnik ryzyka” OIPE powinny wynikać ze zidentyfikowanego ryzyka związanego z emeryturą oraz odpowiadać celowi polegającemu na osiągnięciu odpowiedniego i stabilnego dochodu emerytalnego. W ramach konstrukcji ogólnego wskaźnika ryzyka należy uwzględnić spójną i porównywalną kategoryzację ryzyka, a jednocześnie taki projekt należy uzupełnić o systematycznie pozyskiwane informacje dodatkowe w celu odróżnienia „nadrzędnych” strategii inwestycyjnych i technik ograniczania ryzyka od strategii i technik „podrzędnych”, tak aby konsumenci otrzymali istotne informacje pozwalające stwierdzić, czy bardziej ryzykowny wariant inwestycyjny faktycznie daje szansę na osiągnięcie stosunkowo wyższego zysku.
- (7) Prognozy dotyczące przyszłych dochodów emerytalnych są ważne dla zrozumienia przez konsumentów OIPE i jego przydatności pod kątem indywidualnych celów emerytalnych. Dokument zawierający kluczowe informacje dotyczące OIPE (KID) powinien zatem przedstawiać wyniki skorygowanych o inflację celów emerytalnych przeciętnych osób oszczędzających w ramach OIPE z określonymi okresami akumulacji i standardowymi składkami.
- (8) Kluczowe wskaźniki ryzyka i kosztów należy zatem zaprojektować w taki sposób, aby mogły być stosowane względem różnych potencjalnych wariantów inwestycyjnych w ramach OIPE w spójny i konsekwentny sposób. Przy ujawnianiu informacji o kosztach należy skoncentrować się na konkretnych kwotach pieniężnych i zapewnić porównywalność z ograniczonym poziomem kosztów i opłat w ramach podstawowego OIPE.
- (9) Niezbędny jest wzór OIPE KID. Wzór ten powinien być łatwo zrozumiały i poświęcony informacjom, które są przydatne dla konsumentów przy podejmowaniu decyzji o oszczędzaniu w ramach OIPE, oraz służyć ograniczeniu wszelkich potencjalnych błędów poznawczych.
- (10) Zgodnie z art. 26 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/1238 dostawcy OIPE mają zapewnić, aby OIPE KID były każdorazowo sformułowane w sposób dokładny, rzetelny, jasny i niewprowadzający w błąd, tak aby potencjalny oszczędzający w ramach OIPE mógł polegać na standardowych informacjach zawartych w tym dokumencie przy podejmowaniu decyzji o długoterminowym oszczędzaniu z myślą o emeryturze. Należy zatem ustanowić zasady zapewniające regularny i odpowiedni przegląd OIPE KID oraz, w stosownych przypadkach, terminową zmianę OIPE KID.
- (11) Podjęcie decyzji o długoterminowym oszczędzaniu z myślą o emeryturze jest trudne, ponieważ przyszłe potrzeby emerytalne mogą nie być w pełni znane, a sytuacja osobista i kariera zawodowa mogą ulec zmianie. W związku z tym, nawet jeżeli OIPE KID ma na celu przekazanie w sposób zrozumiały i wiarygodny informacji przydatnych do podjęcia decyzji o oszczędzaniu w ramach OIPE, potencjalni oszczędzający w ramach OIPE powinni mieć wystarczająco dużo czasu – biorąc pod uwagę ich potrzeby, doświadczenie i wiedzę – na zrozumienie i rozważenie odpowiednich informacji przed podjęciem decyzji, czy oszczędzać w ramach danego OIPE.
- (12) „Informację o świadczeniach z OIPE” należy przedstawić w sposób umożliwiający oszczędzającym łatwe śledzenie i monitorowanie rozwoju własnych oszczędności w ramach OIPE. Chociaż „Informacja o świadczeniach z OIPE” ma charakter zindywidualizowany, powinna być spójna z informacjami przekazywanymi przed zawarciem umowy i powinna umożliwiać stałe porównywanie między różnymi OIPE, aby pozwolić oszczędzającym w ramach OIPE na podejmowanie świadomych decyzji dotyczących zmiany wariantu inwestycyjnego, zmiany dostawcy OIPE lub dostosowania poziomu składek w celu osiągnięcia celu emerytalnego osoby oszczędzającej w ramach OIPE.
- (13) W celu zapewnienia opłacalności podstawowego OIPE należy zadbać, aby w ograniczeniu kosztów uwzględniono wszystkie koszty i opłaty, z wyjątkiem przypadków, w których konieczne jest zapewnienie, aby podstawowe OIPE, które oferują dodatkową cechę produktu w postaci gwarancji kapitału, nie były w gorszej sytuacji w porównaniu z podstawowymi OIPE, które nie oferują tej cechy produktu, tak aby zapewnić równe warunki działania.

- (14) Stosowane w ramach OIPE techniki ograniczania ryzyka mają zasadnicze znaczenie dla wspierania odpowiednich strategii inwestycyjnych, które mogą pozwolić na osiągnięcie lepszych wyników w zakresie świadczeń emerytalnych. W tym celu potrzebne są jasne i możliwe do wyegzekwowania kryteria, które umożliwią ocenę skuteczności wybranej techniki ograniczania ryzyka w spójny sposób. Kryteria te powinny zatem mieć zastosowanie do trzech głównych rodzajów technik ograniczania ryzyka: związanych ze strategią opartą na cyklu życia, ustalaniem rezerw oraz z gwarancjami, jak również uwzględniać specyfikę tych rodzajów. Kryteria te powinny mieć również zastosowanie do wszelkich nowych, innowacyjnych technik ograniczania ryzyka w celu wspierania lepszych wyników emerytalnych poprzez innowacje.
- (15) Długoterminowy charakter OIPE i jego cel w zakresie dochodów emerytalnych wymaga modelowania stochastycznego, będącego narzędziem do prognozowania prawdopodobieństwa różnych wyników w różnych warunkach na potrzeby rozsądnego prognozowania przyszłych świadczeń z OIPE. Konieczne jest zatem zapewnienie stosowania modelowania stochastycznego przy ocenie profilu ryzyka i potencjalnych wyników strategii inwestycyjnych oferowanych przez dostawców OIPE, odzwierciedlającego przedział wartości możliwych wyników w zakresie świadczeń z OIPE, które można by zaobserwować w rzeczywistości ze względu na niepewne zwroty z aktywów i poziomy składek. Modelowanie stochastyczne należy stosować również przy określaniu odpowiednich poziomów ambicji pod względem ryzyka, przy opracowywaniu scenariuszy wyników na potrzeby OIPE KID oraz prognoz dotyczących świadczeń emerytalnych na potrzeby „Informacji o świadczeniach z OIPE”, a także przy skutecznym wdrażaniu metodyki w zakresie ogólnego wskaźnika ryzyka. W tym celu należy ustanowić pewne punkty odniesienia dla modelowania stochastycznego, które ma stosować dostawca OIPE. Dostawca OIPE powinien zachować swobodę w zakresie dostosowania modelowania stochastycznego do osiągnięcia wymaganego celu oraz zintegrowania modeli opracowanych przez dostawców OIPE dla innych, podobnych produktów.
- (16) Przepisy niniejszego rozporządzenia są ściśle powiązane. Dotyczą one wymogów w zakresie dokumentów zawierających informacje, kosztów i opłat za podstawowy OIPE, a także technik ograniczania ryzyka. Ze względu na istotne wzajemne powiązania między przepisami niniejszego rozporządzenia oraz w celu zwiększenia spójności między różnymi obszarami regulacyjnymi objętymi niniejszym rozporządzeniem należy dokładniej określić przepisy w tych obszarach w sposób kompleksowy i całościowy. Jest to konieczne, by zapewnić wysoki poziom spójności między przepisami dotyczącymi cech produktów wysokiej jakości a przepisami dotyczącymi skutecznego informowania o tych cechach konsumentów. Przepisy dotyczące szczególnych cech OIPE są niezbędne do osiągnięcia całościowej oceny bilansu ryzyka i korzyści dla oszczędzającego w ramach OIPE, przy jednoczesnym zapewnieniu lepszych wyników emerytalnych dzięki innowacji i oszczędności kosztów za pomocą cyfryzacji. Ważne aby konsumentów informowano o tych innowacyjnych podejściach w sposób spójny i porównywalny. By zapewnić spójność przepisów, należałoby ująć je w jednym rozporządzeniu.
- (17) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowi projekt regulacyjnych standardów technicznych przedłożony Komisji przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA).
- (18) EIOPA przeprowadził otwarte konsultacje publiczne w zakresie projektu regulacyjnych standardów technicznych, który stanowi podstawę niniejszego rozporządzenia, przeanalizował potencjalne koszty i korzyści z nimi związane oraz zasięgnął opinii Grupy Interesariuszy z Sektora Ubezpieczeń i Reasekuracji oraz Grupy Interesariuszy z Sektora Pracowniczych Programów Emerytalnych powołanych na podstawie art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 ⁽³⁾,

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

DOKUMENTY ZAWIERAJĄCE INFORMACJE W FORMACIE ELEKTRONICZNYM

Artykuł 1

Prezentacja dokumentów zawierających informacje w środowisku online

W przypadku gdy treść dokumentu zawierającego kluczowe informacje (KID) dotyczące ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE) lub „Informacji o świadczeniach z OIPE” przedstawiana jest na trwałym nośniku innym niż papier, prezentacja ta musi spełniać następujące wymogi:

- a) informacje należy przedstawiać w sposób dostosowany do używanego przez osobę oszczędzającą w ramach OIPE urządzenia umożliwiającego dostęp do OIPE KID lub „Informacji o świadczeniach z OIPE”;
- b) w przypadku zmiany wielkości elementów układu graficznego należy zachować układ, nagłówki i kolejność standardowego formatu prezentacji, jak również względną widoczność i wielkość poszczególnych elementów;
- c) czcionka i rozmiar czcionki muszą być takie, aby informacje były zauważalne, zrozumiałe i przedstawione w wyraźnie czytelnym formacie;
- d) w przypadku korzystania z nagrań audio lub wideo należy stosować taką szybkość mówienia i głośność dźwięku, aby – przy poświęceniu zwykłej uwagi – informacje były zauważalne, zrozumiałe i przedstawione w wyraźnie słyszalnym formacie;
- e) przedstawione informacje muszą być identyczne z informacjami podanymi odpowiednio w papierowej wersji OIPE KID lub „Informacji o świadczeniach z OIPE”.

Artykuł 2

Prezentowanie informacji w warstwach

Prezentowanie informacji w warstwach odpowiednio w OIPE KID lub „Informacji o świadczeniach z OIPE” zgodnie z art. 28 ust. 3, art. 35 ust. 1 i 2, art. 36 ust. 1 i art. 37 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1238 musi mieć strukturę, która nie odwraca uwagi klienta od treści dokumentu ani nie przysłania żadnych kluczowych informacji. W przypadku prezentowania informacji w warstwach musi być możliwe wydrukowanie „Informacji o świadczeniach z OIPE” jako jednego dokumentu.

ROZDZIAŁ II

TREŚĆ I PREZENTACJA OIPE KID

Artykuł 3

Część zatytułowana „Czym jest ten produkt?”

1. Informacje określające długoterminowe cele emerytalne w ramach OIPE i środki osiągnięcia tych celów znajdujące się w części zatytułowanej „Czym jest ten produkt?” OIPE KID są podsumowane w zwięzły, jasny i łatwy do zrozumienia sposób. W informacjach tych określone są główne czynniki, od których zależy zwrot z inwestycji i wysokość emerytur, bazowe aktywa inwestycyjne lub wartości referencyjne oraz sposób określania zwrotu, a także wpływ poziomu składek i oczekiwany okres oszczędzania do czasu przejścia na emeryturę. Należy wyjaśnić zasady stosowanych technik ograniczania ryzyka, w szczególności przyporządkowanie zwrotów z inwestycji w ramach portfela do poszczególnych umów dotyczących OIPE. Wspomniane informacje dotyczą również rodzaju dostawcy OIPE i wynikających z tego szczególnych cech umowy dotyczącej OIPE.

2. Opis typu oszczędzających w ramach OIPE, z myślą o których dany OIPE jest wprowadzany do obrotu, w części OIPE KID zatytułowanej „Czym jest ten produkt?” zawiera informacje na temat docelowych osób oszczędzających w ramach OIPE określonych przez dostawcę OIPE. Określenie typu oszczędzających w ramach OIPE, dla których jest przeznaczony dany OIPE, opiera się na zdolności tych oszczędzających do poniesienia straty inwestycyjnej i ich preferencjach dotyczących horyzontu inwestycyjnego, ich wiedzy teoretycznej oraz dotychczasowym doświadczeniu z OIPE i rynkami finansowymi w ogóle, jak również na potrzebach, cechach i celach potencjalnych oszczędzających w ramach OIPE.

3. Szczegółowe informacje dotyczące świadczeń emerytalnych z OIPE w części OIPE KID zatytułowanej „Czym jest ten produkt?” obejmują kluczowe cechy umowy dotyczącej OIPE zawarte w ogólnym podsumowaniu. Te szczegółowe informacje obejmują w szczególności:

- a) możliwe formy wypłat, o których mowa w art. 58 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1238, oraz prawo do zmiany formy wypłat, o którym mowa w art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia;
- b) specyfikację każdego uwzględnionego świadczenia emerytalnego z OIPE wraz z wyjaśnieniem, że wartość tych świadczeń podano w części zatytułowanej „Jakie jest ryzyko i co mogę dostać w zamian?”.

4. W przypadku gdy umowa dotycząca OIPE oferuje ochronę obejmującą ryzyko biometryczne, w części OIPE KID zatytułowanej „Czym jest ten produkt?” należy umieścić szczegółowe informacje na temat pokrywanego ryzyka, w tym wykaz okoliczności, w których obowiązuje ochrona i można ubiegać się o świadczenia ubezpieczeniowe. Składkę z tytułu ryzyka biometrycznego, opisaną w pkt 54 załącznika VI do rozporządzenia (UE) 2017/653, przedstawia się jako odsetek składki rocznej lub w formie wpływu składki z tytułu ryzyka biometrycznego na zwrot z inwestycji pod koniec fazy akumulacji, w oparciu o ogólne okresy utrzymywania stosowane do prognozowanych świadczeń z OIPE. Jeżeli składka jest wpłacana w formie pojedynczej kwoty ryczałtowej, informacje szczegółowe obejmują zainwestowaną kwotę. Jeżeli składka jest wpłacana okresowo, w informacjach uwzględnia się liczbę okresowych wpłat i szacowaną średnią składkę z tytułu ryzyka biometrycznego jako odsetek składki rocznej.

5. Część OIPE KID zatytułowana „Czym jest ten produkt?” zawiera następujące informacje na temat usługi przenoszenia produktu:

- a) informację, że oszczędzający w ramach OIPE mają prawo do korzystania na żądanie z usługi przenoszenia produktu, o której mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1238;
- b) informację o tym, które subkonta są natychmiastowo dostępne;
- c) odniesienie do centralnego rejestru publicznego EIOPA, o którym mowa w art. 13 rozporządzenia (UE) 2019/1238, w którym znajdują się informacje dotyczące warunków fazy akumulacji i deakumulacji subkont krajowych określonych przez państwa członkowskie;
- d) informację dotyczącą wyboru przewidzianego w art. 20 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2019/1238, w przypadku gdy dostawca OIPE nie jest w stanie zapewnić otwarcia nowego subkonta odpowiadającego nowemu państwu członkowskiemu zamieszkania oszczędzającego w ramach OIPE.

6. Część OIPE KID zatytułowana „Czym jest ten produkt?” zawiera informacje na temat świadczenia usługi zmiany dostawcy, a w szczególności informacje na temat możliwości zmiany dostawcy, o których mowa w art. 52 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1238. Zgodnie z tym artykułem, jeżeli dostawca OIPE zezwala oszczędzającemu w ramach OIPE na częstsze zmiany dostawcy OIPE, częstotliwość tę należy wskazać w OIPE KID. W OIPE KID określa się, czy zmiana ta jest nieodpłatna. W przypadku gdy nie jest nieodpłatna, w OIPE KID ujawnia się związane z nią koszty.

Informacje na temat świadczenia usługi zmiany dostawcy obejmują również informacje o prawie do otrzymania dodatkowych informacji na temat usługi zmiany dostawcy, o których mowa w art. 56 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/1238. Informacje te należy udostępnić na stronie internetowej dostawcy OIPE i na żądanie osób oszczędzających w ramach OIPE zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2019/1238.

7. Część OIPE KID zatytułowana „Czym jest ten produkt?” zawiera informacje na temat warunków zmiany wybranego wariantu inwestycyjnego. W szczególności, w stosownych przypadkach, informacje na temat wszelkich oferowanych alternatywnych wariantów inwestycyjnych, na które może przejść oszczędzający w ramach OIPE zgodnie z art. 44 rozporządzenia (UE) 2019/1238. Jeżeli dostawca OIPE zezwala oszczędzającemu w ramach OIPE na zmianę wybranego wariantu inwestycyjnego częściej niż wynosi minimalny wymóg, należy wskazać częstotliwość takich ewentualnych zmian, a w ujawnionych informacjach należy podać, że zmiana ta jest nieodpłatna lub przedstawić związane z nią koszty.

8. Informacje dotyczące wyników inwestycji dostawcy OIPE pod względem czynników z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego w części OIPE KID zatytułowanej „Czym jest ten produkt?” zawierają opisowe wyjaśnienia i ewentualne informacje ilościowe dotyczące sposobu, w jaki uwzględnienie czynników z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego wpływa na rzeczywiste i oczekiwane wyniki inwestycji dostawcy OIPE.

9. Część OIPE KID zatytułowana „Czym jest ten produkt?” zawiera, w stosownych przypadkach, informacje o tym, czy istnieje okres na odstąpienie od umowy lub okres unieważnienia w odniesieniu do danego oszczędzającego w ramach OIPE i wynikających z tego konsekwencji, w tym wszystkich stosownych opłatach i karach za skorzystanie z okresu na odstąpienie od umowy lub jej unieważnienie.

10. Informacje w części OIPE KID zatytułowanej „Czym jest ten produkt?” obejmują odniesienie do informacji o wynikach osiągniętych w przeszłości przez warianty inwestycyjne w ramach OIPE, przypisanych oszczędzającym w ramach OIPE. Informacje o wynikach osiągniętych w przeszłości są udostępniane na stronie internetowej dostawcy OIPE.

11. W przypadku prezentowania informacji w warstwach w formacie elektronicznym pierwsza warstwa musi zawierać co najmniej następujące informacje:

- a) informacje, o których mowa w ust. 1, 2 i 3;
- b) informację o tym, czy umowa dotycząca OIPE oferuje ochronę obejmującą ryzyko biometryczne;
- c) informacje na temat jednej z poniższych kwestii:
  - (i) tego, czy podstawowy OIPE zapewnia gwarancję kapitału lub przyjmuje postać techniki ograniczania ryzyka zgodnej z celem umożliwienia oszczędzającemu w ramach OIPE odzyskania kapitału;
  - (ii) tego, czy i w jakim zakresie jakakolwiek alternatywny wariant inwestycyjny, stosownie do przypadku, zapewnia gwarancję lub wykorzystuje technikę ograniczania ryzyka.

Inne informacje można podać w dodatkowych warstwach ze szczegółowymi informacjami.

Artykuł 4

Część zatytułowana „Jakie jest ryzyko i co mogę dostać w zamian?”

1. Informacje na temat profilu ryzyka i zysku OIPE, w tym opisowe wyjaśnienia dotyczące ogólnego wskaźnika ryzyka w części zatytułowanej „Jakie jest ryzyko i co mogę dostać w zamian?” OIPE KID są przekazywane w zwięzły, jasny i łatwy do zrozumienia sposób. Informacje te wyjaśniają cel i wyniki ogólnego wskaźnika ryzyka w celu określenia, w sposób ujednotwiony i porównywalny, różnych profili ryzyka i zysku oraz że ogólny wskaźnik ryzyka uznaje się za punkt odniesienia przy porównywaniu profili ryzyka i zysku różnych OIPE. Dostawca OIPE wyraźnie stwierdza, że ogólny wskaźnik ryzyka dla OIPE różni się od ogólnego wskaźnika ryzyka dla produktów objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014⁽⁴⁾ i nie jest z nim porównywalny.

Informacje te powinny zawierać wyjaśnienie, że profil niskiego ryzyka i zysku oznacza, że osoba oszczędzająca w ramach OIPE ma większe szanse na otrzymanie umiarkowanego dochodu emerytalnego, podczas gdy profil wysokiego ryzyka i zysku oznacza, że osoba oszczędzająca w ramach OIPE ma większe szanse na otrzymanie stosunkowo wyższego lub niższego dochodu emerytalnego niż w przypadku profilu niskiego ryzyka i zysku. Objasnienia opisowe określają ograniczenia ogólnego wskaźnika ryzyka, w tym, w stosownych przypadkach, zależność profilu ryzyka i zysku od rzeczywistego rozwoju inwestycji, okresu gromadzenia oszczędności oraz skuteczności zastosowanej techniki ograniczania ryzyka.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) (Dz.U. L 352 z 9.12.2014, s. 1).

2. Wymagane informacje, zgodnie z art. 28 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) 2019/1238, o możliwej maksymalnej stracie zainwestowanego kapitału w części OIPE KID zatytułowanej „Jakie jest ryzyko i co mogę dostać w zamian?” należy uzupełnić informacjami o standaryzowanym, stochastycznie określonym, zgromadzonym kapitale w momencie rozpoczęcia fazy dekulacji w scenariuszu warunków skrajnych, równym piątemu percentylowi rozkładu.
3. W części OIPE KID zatytułowanej „Jakie jest ryzyko i co mogę dostać w zamian?” prezentuje się informacje o standardowych scenariuszach wyników (korzystnych, opartych na najlepszym szacowaniu i niekorzystnych) w odniesieniu do prognozowanych świadczeń emerytalnych z OIPE na podstawie następujących elementów:
  - a) prognozy obejmują czterech przeciętnych oszczędzających w ramach OIPE, mających 40, 30, 20 i 10 lat do końca fazy akumulacji, a podstawą prognoz jest standardowy poziom składek;
  - b) scenariusz korzystny odnosi się do 85. percentyla rozkładu, scenariusz oparty na najlepszym szacowaniu – do mediany, a scenariusz niekorzystny – do 15. percentyla rozkładu;
  - c) prognozowany kapitał zgromadzony na koniec okresu akumulacji oraz prognozowane miesięczne świadczenia emerytalne koryguje się o skutki inflacji;
  - d) informacje zawierają opisowe wyjaśnienie przełożenia na wartości bieżące (wraz z podaniem kwot nominalnych) w związku ze zmianami siły nabywczej na przestrzeni czasu.
4. W stosownych przypadkach informacje na temat warunków zwrotu dla oszczędzających w ramach OIPE lub wyznaczonych górnych limitów zysku w części OIPE KID zatytułowanej „Czym jest ten produkt?” zawierają odniesienia do struktury i mechanizmów alokacji stosowanych technik ograniczania ryzyka.
5. Dane wejściowe, założenia i metodyki dotyczące informacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, muszą być zgodne z załącznikiem III.
6. W przypadku prezentowania informacji w warstwach w formacie elektronicznym pierwsza warstwa zawiera co najmniej ogólny wskaźnik ryzyka i przewidywane świadczenia emerytalne z OIPE dla czterech przeciętnych oszczędzających w ramach OIPE, natomiast nominalne prognozowane świadczenia można podać w dodatkowych warstwach ze szczegółowymi informacjami. Inne informacje można podać w dodatkowych warstwach ze szczegółowymi informacjami.

Artykuł 5

Część zatytułowana „Jakie są koszty?”

1. Informacje w części OIPE KID zatytułowanej „Jakie są koszty?” muszą być przedstawione w zwięzły, jasny i łatwy do zrozumienia sposób. Wszelkie koszty i opłaty określone w części „Jakie są koszty?” odnoszą się do faktycznie ponoszonych kosztów – czy to bezpośrednio na poziomie dostawcy czy na poziomie działalności zleconej w drodze outsourcingu czy na poziomie funduszu inwestycyjnego – w tym wszystkich powiązanych kosztów ogólnych. W stosownych przypadkach koszty i opłaty pobierane od potencjalnego oszczędzającego w ramach OIPE, przed rozpoczęciem oszczędzania w ramach OIPE, ujawnia się oddzielnie jako „koszty wstępne”. Koszty i opłaty, zarówno jednorazowe, jak i powtarzalne, przedstawia się jako „roczne koszty całkowite” w wartościach pieniężnych oraz jako odsetek zgromadzonego kapitału, jak określono w art. 2 ust. 24 rozporządzenia (UE) 2019/1238. Złożony wpływ kosztów przedstawia się na podstawie standardowej miesięcznej składki oszczędzającego w ramach OIPE w wartościach pieniężnych, jak określono w części III załącznika III do niniejszego rozporządzenia.
2. Część zatytułowana OIPE KID „Jakie są koszty?” zawiera następujące informacje:
  - a) informacje o kosztach administracyjnych wynikających z działalności dostawcy OIPE podczas administrowania kontami OIPE, zbierania składek, przekazywania informacji członkom i wykonywania płatności;
  - b) informacje na temat następujących kosztów inwestycyjnych:
    - (i) kosztów przechowywania aktywów, w tym opłat wnoszonych na rzecz depozytariusza za przechowywanie aktywów oraz pobieranie dywidend i dochodu z odsetek;
    - (ii) kosztów związanych z transakcjami portfelowymi, w tym rzeczywistych płatności dokonywanych przez dostawcę OIPE na rzecz osób trzecich w celu pokrycia kosztów poniesionych w związku z nabyciem lub zbyciem jakiegokolwiek składnika aktywów na koncie OIPE;
    - (iii) innych kosztów związanych z zarządzaniem inwestycjami;

- c) informacje na temat kosztów dystrybucji wynikających z wprowadzania do obrotu i sprzedaży produktu OIPE, w tym kosztów i opłat związanych ze świadczeniem doradztwa;
- d) informacje na temat kosztów gwarancji, którymi obciążono oszczędzającego w ramach OIPE z tytułu gwarancji finansowej w celu spłacenia co najmniej zgromadzonego kapitału w momencie rozpoczęcia fazy dekulacji oraz wszelkich innych gwarancji finansowych udzielonych w ramach umowy dotyczącej OIPE.

3. W przypadku gdy dostawca OIPE pobiera opłaty w celu odzyskania poniesionych kosztów wstępnego doradztwa w początkowym okresie obowiązywania umowy dotyczącej OIPE, zanim osoba oszczędzająca w ramach OIPE uzyska prawo do zmiany dostawcy OIPE zgodnie z art. 52 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1238, dostawca OIPE musi poinformować potencjalnych oszczędzających w ramach OIPE o całkowitej kwocie tych opłat, okresie, w którym opłaty te mają zastosowanie, oraz częstotliwości ich stosowania.

4. W przypadku prezentowania informacji w warstwach w formacie elektronicznym pierwsza warstwa musi zawierać co najmniej następujące informacje:

- a) informacje o rocznych kosztach całkowitych w wartościach pieniężnych oraz jako odsetek zgromadzonego kapitału na koniec roku, zgodnie z ust. 1;
- b) w stosownych przypadkach informacje na temat wszelkich kosztów wstępnych.

Inne informacje można podać w dodatkowych warstwach ze szczegółowymi informacjami.

Artykuł 6

Standardowy układ graficzny OIPE KID

Dostawcy OIPE prezentują OIPE KID zgodnie z załącznikiem I. W przypadku przedstawiania informacji w formacie elektronicznym, ich prezentację zgodną ze wzorem określonym w tym załączniku można dostosować jedynie w celu przedstawienia informacji w warstwach.

ROZDZIAŁ III

PRZEGLĄD, ZMIANA I UDOSTĘPNIANIE OIPE KID

Artykuł 7

Przegląd OIPE KID

1. Dostawcy OIPE dokonują przeglądu informacji zawartych w OIPE KID zgodnie z art. 30 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1238 za każdym razem, gdy zachodzi zmiana, która ma lub może mieć znaczny wpływ na informacje zawarte w OIPE KID, oraz co najmniej co 12 miesięcy od daty pierwszej publikacji OIPE KID.

2. Przeprowadzając przegląd, o którym mowa w ust. 1, dostawcy OIPE sprawdzają, czy informacje zawarte w OIPE KID są dokładne, rzetelne, jasne i niewprowadzające w błąd. W szczególności weryfikują oni zgodność z następującymi kryteriami:

- a) czy informacje zawarte w OIPE KID są zgodne z ogólnymi wymogami dotyczącymi formy i treści określonymi w art. 26, 27 i 28 rozporządzenia (UE) 2019/1238 oraz ze szczegółowymi wymogami dotyczącymi formy i treści określonymi w art. 6 niniejszego rozporządzenia;
- b) czy ryzyko i korzyści związane z OIPE uległy zmianie, w przypadku gdy taka zmiana powoduje konieczność przeniesienia OIPE do innej klasy ogólnego wskaźnika ryzyka niż ta przypisana w OIPE KID objętym przeglądem.

3. Do celów ust. 1 dostawcy OIPE ustanawiają i utrzymują odpowiednie procedury w ciągu całego cyklu życia OIPE, aby pozwolić oszczędzającym w ramach OIPE każdorazowo i niezwłocznie zidentyfikować wszelkie okoliczności mogące spowodować zmianę, która wpływa lub może wpływać na dokładność, rzetelność lub jasność informacji znajdujących się w OIPE KID.

Artykuł 8

Zmiana OIPE KID

1. Dostawcy OIPE niezwłocznie dokonują zmiany OIPE KID, jeżeli w wyniku przeglądu przeprowadzonego zgodnie z art. 7 okaże się, że konieczne jest wprowadzenie zmian do OIPE KID. Dostawcy OIPE zapewniają, aby wszystkie części OIPE KID, których dotyczą te zmiany, zostały zaktualizowane.
2. Dostawca OIPE publikuje zmieniony OIPE KID na swojej stronie internetowej i niezwłocznie informuje o tym osoby oszczędzające w ramach OIPE zgodnie z art. 7 ust. 3.

Artykuł 9

Udostępnianie OIPE KID

1. Osoba świadcząca doradztwo w kwestii OIPE lub sprzedająca OIPE udostępnia OIPE KID na tyle wcześniej, aby potencjalny lub obecny oszczędzający w ramach OIPE miał wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z treścią tego dokumentu przed związaniem się umową lub ofertą dotyczącą tego OIPE, niezależnie od tego, czy danemu potencjalnemu lub obecnemu oszczędzającemu w ramach OIPE przysługuje okres odstąpienia.
2. Do celów ust. 1 osoba świadcząca doradztwo w kwestii OIPE lub sprzedająca OIPE ocenia czas potrzebny każdemu potencjalnemu lub obecnemu oszczędzającemu w ramach OIPE na zapoznanie się z treścią OIPE KID, biorąc pod uwagę następujące kryteria:
  - a) wiedzę i doświadczenie potencjalnego lub obecnego oszczędzającego w ramach OIPE w zakresie danego OIPE lub OIPE o podobnym charakterze, lub o ryzyku podobnym do tego, jakie wynika z danego OIPE;
  - b) złożoność, długoterminowy charakter i ograniczoną możliwość wykupu OIPE;
  - c) w przypadku gdy doradztwo lub sprzedaż następuje z inicjatywy potencjalnego lub obecnego oszczędzającego w ramach OIPE, pilność zawarcia proponowanej umowy lub oferty wyraźnie wyrażoną przez potencjalnego lub obecnego oszczędzającego w ramach OIPE.
3. Do celów ust. 1, jeżeli OIPE KID jest udostępniany online, musi on spełniać następujące warunki:
  - a) znajdować się w obszarze strony internetowej lub aplikacji mobilnej, w którym można go łatwo znaleźć i uzyskać do niego dostęp;
  - b) zostać udostępniony na etapie procesu zakupu, aby potencjalny lub obecny oszczędzający w ramach OIPE miał wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z treścią dokumentu przed związaniem się umową lub ofertą dotyczącą tego OIPE.

ROZDZIAŁ IV

PREZENTACJA I UKŁAD GRAFICZNY „INFORMACJI O ŚWIADCZENIACH Z OIPE”

Artykuł 10

Prezentacja „Informacji o świadczeniach z OIPE”

1. Informacje zawarte w „Informacji o świadczeniach z OIPE” muszą być przedstawione w zwięzły, jasny i łatwy do zrozumienia sposób. Informacje prezentuje się w następującej kolejności, dla każdego istniejącego subkonta:
  - a) informacje, o których mowa w art. 35 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2019/1238;
  - b) w części zatytułowanej „Nazwa produktu” – informacje, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. a), b) i c) rozporządzenia (UE) 2019/1238;
  - c) w części zatytułowanej „Ile zaoszczędziłem w ramach OIPE?” – następujące informacje:
    - (i) informacje, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2019/1238;
    - (ii) informacje o całkowitej kwocie na koncie OIPE w podziale na wpłacone składki i zgromadzone zwroty z inwestycji po odliczeniu kosztów i opłat od momentu, gdy oszczędzający w ramach OIPE rozpoczął oszczędzanie w ramach OIPE;
    - (iii) informacje o składkach z tytułu ryzyka biometrycznego;

- d) w części zatytułowanej „Co otrzymam po przejściu na emeryturę?” następujące informacje:
- (i) informacje, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. d) i art. 37 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2019/1238 oraz art. 4 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy zastosowanie mają rzeczywiste składki, oczekiwane poziomy składki oraz indywidualne warunki;
  - (ii) w stosownych przypadkach informacje o prognozach dotyczących dodatkowych świadczeń emerytalnych na podstawie przepisów krajowych zgodnie z art. 37 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1238;
- e) informacje o prognozowanym kapitale zgromadzonym na koniec okresu akumulacji oraz prognozowanych miesięcznych świadczeniach emerytalnych;
- f) w części zatytułowanej „W jaki sposób zmienił się mój OIPE w ciągu ostatnich 12 miesięcy?” informacje, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. e), f) i h) rozporządzenia (UE) 2019/1238, dotyczące zmian na koncie OIPE w ciągu ostatnich 12 miesięcy, z uzgodnieniem salda początkowego z saldem końcowym poprzez prezentację wpłaconych składek, zwrotów z inwestycji przypisanych do konta OIPE oraz kosztów i opłat, o których mowa w art. 5 ust. 2 niniejszego rozporządzenia;
- g) w części zatytułowanej „Najważniejsze czynniki wpływające na wyniki Twojego OIPE” w stosownych przypadkach informacje, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. g), j) i l) rozporządzenia (UE) 2019/1238 i art. 3 ust. 10 niniejszego rozporządzenia;
- h) w części zatytułowanej „Ważne informacje” następujące informacje:
- (i) informacje o wszelkich istotnych zmianach warunków OIPE, o których mowa w art. 35 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) 2019/1238;
  - (ii) wskazanie, gdzie i w jaki sposób można otrzymać dodatkowe informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 lit. a), b), c) i e) rozporządzenia (UE) 2019/1238;
  - (iii) w stosownych przypadkach odniesienie do oświadczenia o polityce inwestycyjnej uwzględniającej czynniki z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/1238.

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c) pkt (iii), prezentuje się oddzielnie, zgodnie z art. 3 ust. 4.

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. e), prezentuje się po skorygowaniu o skutki inflacji. Informacje te uzupełnia się opisowym wyjaśnieniem przełożenia na wartości bieżące w związku ze zmianami siły nabywczej na przestrzeni czasu.

Do celów akapitu pierwszego lit. f) złożony wpływ kosztów na prognozowany zgromadzony kapitał w momencie rozpoczęcia fazy deakumulacji zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2019/1238 przedstawia się jako „Spadek zamożności”, jak określono w części III załącznika III do niniejszego rozporządzenia.

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. g), odnoszą się do wyników osiągniętych w przeszłości przez wariant inwestycyjny oszczędzającego w ramach OIPE, przypisanym oszczędzającym w ramach OIPE, i w miarę możliwości są podawane za poprzednie dziesięć lat. Jeżeli nie jest możliwe przedstawienie informacji za poprzednie dziesięć lat, podaje się informacje za najdłuższy okres, przez jaki dana osoba oszczędzała w ramach OIPE. Informacje te prezentuje się jako średnie zwroty z inwestycji, po odliczeniu kosztów inwestycji, za okresy obejmujące ostatni rok, trzy ostatnie lata, pięć ostatnich lat i dziesięć ostatnich lat, jako odsetek zgromadzonego kapitału.

2. Założenia dotyczące informacji, o których mowa w ust. 1, są zgodne z załącznikiem III.

3. W przypadku prezentowania informacji w warstwach w formacie elektronicznym pierwsza warstwa zawiera co najmniej informacje, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), d) i e). Inne informacje można podać w dodatkowych warstwach ze szczegółowymi informacjami.

Artykuł 11

Standardowy układ graficzny „Informacji o świadczeniach z OIPE”

Dostawcy OIPE prezentują „Informację o świadczeniach z OIPE” zgodnie z załącznikiem II. W przypadku prezentowania informacji w formacie elektronicznym wzór określony w tym załączniku można dostosować jedynie w celu przedstawienia informacji w warstwach.

ROZDZIAŁ V

KOSZTY I OPŁATY ZA PODSTAWOWY OIPE*Artykuł 12***Rodzaje kosztów i opłat za podstawowy OIPE**

1. Koszty i opłaty, o których mowa w art. 45 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/1238, w odniesieniu do zgromadzonego kapitału osoby oszczędzającej w ramach podstawowego OIPE na koniec danego roku, obejmują wszystkie faktycznie poniesione koszty i opłaty, bezpośrednio na poziomie dostawcy lub na poziomie działalności zleconej w drodze outsourcingu, w tym odpowiednie koszty ogólne i opłaty w związku z oszczędzaniem w ramach podstawowego OIPE i dystrybucją podstawowego OIPE. Powyższe koszty i opłaty obejmują w szczególności następujące koszty:

- a) koszty administracyjne;
- b) koszty inwestycyjne;
- c) koszty dystrybucji.

2. Wszelkich kosztów i opłat związanych z dodatkowymi elementami lub cechami podstawowego OIPE, których nie wymaga się na podstawie art. 45 rozporządzenia (UE) 2019/1238, oraz wszelkich kosztów i opłat związanych z usługami zmiany dostawcy określonymi w art. 54 rozporządzenia (UE) 2019/1238 nie uwzględnia się w kosztach, o których mowa w art. 45 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/1238.

*Artykuł 13***Koszty i opłaty za gwarancje w ramach podstawowego OIPE**

1. Jeżeli podstawowy OIPE przewiduje gwarancję kapitału obowiązującą na początku fazy dekapitalizacji i podczas fazy dekapitalizacji, jak przewidziano w art. 45 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1238, kosztów bezpośrednio związanych z tą gwarancją kapitału nie uwzględnia się w kosztach, o których mowa w art. 45 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/1238.

2. Dostawca OIPE w sposób wyraźny i oddzielny ujawnia koszty naliczone za gwarancję kapitału w części OIPE KID zatytułowanej „Jakie są koszty?” oraz w części zatytułowanej „W jaki sposób zmienił się mój OIPE w ciągu ostatniego roku?” w „Informacji o świadczeniach z OIPE”.

3. W stosownych przypadkach, na żądanie właściwego organu krajowego lub EIOPA, dostawca OIPE musi być w stanie przedstawić dowody na to, że dane koszty są bezpośrednio związane z gwarancją kapitału.

ROZDZIAŁ VI

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA*Artykuł 14***Cel technik ograniczania ryzyka**

1. Stosując techniki ograniczania ryzyka w ramach strategii inwestycyjnej OIPE, dostawcy OIPE ustanawiają cel zgodny ze szczególnym celem emerytalnym oszczędzającego w ramach OIPE lub grupy oszczędzających w ramach OIPE, zgodnie z warunkami, o których mowa w art. 47 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/1238.

2. Dostawca OIPE opracowuje technikę ograniczania ryzyka w taki sposób, aby osiągnąć cel polegający na zapewnieniu stabilnego i odpowiedniego przyszłego indywidualnego dochodu emerytalnego z OIPE, biorąc pod uwagę oczekiwany pozostały czas trwania indywidualnej fazy akumulacji oszczędzającej w ramach OIPE lub grupy osób oszczędzających w ramach OIPE oraz wybrany przez nich wariant dekapitalizacji. Aby zrealizować ten cel, technikę ograniczania ryzyka opracowuje się w następujący sposób:

- a) zapewniając, aby oczekiwana strata, zdefiniowana jako niedobór między prognozowaną sumą składek a prognozowanym zgromadzonym kapitałem pod koniec fazy akumulacji, nie była wyższa niż 20 % w scenariuszu warunków skrajnych, co odpowiada piątemu percentylowi rozkładu;
  - b) dążąc do osiągnięcia wyników przewyższających roczną stopę inflacji z prawdopodobieństwem wynoszącym co najmniej 80 % podczas 40-letniej fazy akumulacji;
  - c) biorąc pod uwagę wyniki modelowania stochastycznego.
3. W przypadku podstawowego OIPE, jeżeli dostawca OIPE nie oferuje gwarancji kapitału, o której mowa w art. 13, stosuje on strategię inwestycyjną, która przewiduje – na podstawie wyników modelowania stochastycznego – odzyskanie kapitału na początku fazy deakumulacji i podczas fazy deakumulacji z prawdopodobieństwem wynoszącym co najmniej 92,5 %. Jednak w przypadku, gdy pozostała faza akumulacji obejmuje dziesięć lat lub mniej przy korzystaniu z podstawowego OIPE, można, stosując strategię inwestycyjną, zastosować współczynnik prawdopodobieństwa wynoszący co najmniej 80 %.
4. Projektując technikę ograniczania ryzyka dla grupy oszczędzających w ramach OIPE, dostawca OIPE opracowuje ją w taki sposób, aby zapewnić uczciwą i równą ochronę każdemu oszczędzającemu w ramach OIPE w obrębie grupy oraz zniechęcać poszczególnych oszczędzających w obrębie tej grupy do oportunistycznych zachowań.
5. Dostawcy OIPE zapewniają, aby wszelkie wynagrodzenia zależne od wyników osób fizycznych działających w imieniu dostawcy OIPE i stosujących techniki ograniczania ryzyka sprzyjały osiągnięciu celu technik ograniczania ryzyka.
6. Dostawcy OIPE zapewniają adekwatność, efektywność i skuteczność techniki ograniczania ryzyka poprzez specjalny proces i przepisy w ramach nadzoru nad produktem i zarządzania nim, zgodnie z wymogami z art. 25 rozporządzenia (UE) 2019/1238. Ramy te są przedmiotem przeglądu nadzorczego i sprawozdawczości nadzorczej.
7. W przypadku gdy oszczędzający w ramach OIPE wybierze inny wariant inwestycyjny zgodnie z art. 44 rozporządzenia (UE) 2019/1238 lub zmieni dostawcę OIPE zgodnie z art. 20 ust. 5 lub art. 52 tego rozporządzenia, dostawca OIPE sprawiedliwie wnosi ewentualne alokowane rezerwy oraz zwroty z inwestycji na rzecz odchodzącego oszczędzającego w ramach OIPE. Dostawca OIPE zapewnia, aby ta alokacja była równie sprawiedliwa wobec odchodzącego oszczędzającego w ramach OIPE, jak i wobec pozostających oszczędzających w ramach OIPE.
8. W przypadku niekorzystnego rozwoju sytuacji gospodarczej w ciągu trzech lat poprzedzających oczekiwany koniec pozostałego okresu trwania fazy akumulacji oszczędzającego w ramach OIPE dostawca OIPE przedłuża ostatnią fazę cyklu życia lub stosowaną technikę ograniczania ryzyka o odpowiedni dodatkowy okres do trzech lat po pierwotnie oczekiwanym końcu fazy akumulacji. Takie przedłużenie uzależnione jest od wyraźnej zgody oszczędzającego w ramach OIPE i odbywa się zgodnie z warunkami, o których mowa w art. 47 rozporządzenia (UE) 2019/1238.

Artykuł 15

Strategia oparta na cyklu życia (life-cycling)

1. Stosując technikę ograniczania ryzyka polegającą na dostosowaniu alokacji inwestycji z myślą o ograniczeniu finansowego ryzyka inwestycji w odniesieniu do pozostałego okresu trwania, dostawca OIPE określa średnie ekspozycje z tytułu instrumentów kapitałowych i dłużnych, zapewniając jednocześnie zgodność z art. 41 rozporządzenia (UE) 2019/1238 w odniesieniu do wszystkich potencjalnych subportfeli odpowiadających etapom cyklu życia (life-cycling).
2. Dostawca OIPE projektuje strategię opartą na cyklu życia w taki sposób, aby zapewnić, by oszczędzający w ramach OIPE najbardziej oddaleni od oczekiwanego końca fazy akumulacji inwestowali, w określonym w umowie zakresie, w długoterminowe inwestycje, które przynoszą wyższe zwroty z inwestycji ze względu na ich szczególne cechy wynikające z wyższego ryzyka i korzyści, w tym cechy wynikające z braku płynności lub rodzaju kapitału własnego. W przypadku oszczędzających w ramach OIPE, którzy znajdują się najbliższe oczekiwanego końca fazy akumulacji, dostawca OIPE zapewnia, aby inwestycje były w przeważającej mierze płynne, wysokiej jakości i wykazywały stałe zwroty z inwestycji.

*Artykuł 16***Ustanawianie rezerw**

1. Stosując technikę ograniczania ryzyka obejmującą ustanawianie rezerw ze składek osób oszczędzających w ramach OIPE lub ze zwrotów z inwestycji, dostawcy OIPE określają w umowie dotyczącej OIPE, w sposób przejrzysty i zrozumiały, zasady alokacji zgromadzonego kapitału i zwrotów z inwestycji do indywidualnego konta osoby oszczędzającej w ramach OIPE, do rezerw oraz z rezerw, oraz w stosownych przypadkach do odpowiedniej grupy oszczędzających w ramach OIPE.
2. Dostawca OIPE przypisuje składki i zwroty z inwestycji z przeznaczonych na ten cel aktywów do rezerw w sposób przejrzysty i zrozumiały, z myślą o tworzeniu odpowiednich rezerw w okresach dodatnich zwrotów z inwestycji. Podobnie dostawca OIPE dokonuje alokacji z rezerw do indywidualnego konta oszczędzającego w ramach OIPE i w stosownych przypadkach do odpowiedniej grupy oszczędzających w ramach OIPE, w okresach ujemnych zwrotów z inwestycji, w sposób uczciwy i przejrzysty.
3. Dostawca OIPE wyraźnie identyfikuje i wyodrębnia zainwestowane aktywa na rzecz oszczędzających w ramach OIPE. Dostawca OIPE nie może obracać aktywami na własny rachunek, korzystając z aktywów przeznaczonych dla oszczędzających w ramach OIPE.
4. W ciągu pierwszych dziesięciu lat od utworzenia nowego OIPE dostawca OIPE może przyczynić się do utworzenia rezerw, udzielając pożyczki lub dokonując inwestycji kapitałowej w aktywa oszczędzających w ramach OIPE. W takim przypadku dostawca OIPE określa i przedstawia w przejrzysty i zrozumiały sposób w umowie dotyczącej OIPE warunki swojego wkładu i udziału w zyskach, jak również schemat stopniowego wyjścia z inwestycji w okresie maksymalnie dziesięciu lat.

*Artykuł 17***Gwarancje minimalnego zwrotu**

1. Jeżeli dostawca OIPE oferuje gwarancje minimalnego zwrotu, musi wyraźnie opisać cechy gwarancji, w tym limity i progi, oraz określić, czy gwarancja ma zastosowanie do zwrotów skorygowanych o stopę inflacji, czy do zwrotów nominalnych.
2. Dostawca OIPE wyraźnie ujawnia w OIPE KID, a następnie w „Informacji o świadczeniach z OIPE”, czy poziom gwarancji jest korygowany o roczną stopę inflacji.

*Artykuł 18***Całościowa ocena ryzyka i korzyści związanych z OIPE**

Do celów art. 3, 4, 5, 10 i 14 dostawcy OIPE stosują metodyki określone w załączniku III.

*Artykuł 19***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 grudnia 2020 r.

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK I

WZÓR DOKUMENTU ZAWIERAJĄCEGO KLUCZOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE OIPE

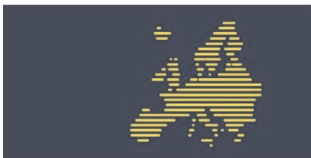
Część I. Instrukcje dotyczące wypełniania wzoru dokumentu zawierającego kluczowe informacje dotyczące OIPE

1. Dostawcy OIPE przestrzegają kolejności części i stosują tytuły, narzędzia prezentacji i znaki graficzne określone we wzorze dokumentu zawierającego kluczowe informacje dotyczące OIPE przedstawionym w części II niniejszego załącznika, w którym nie ustalono jednak parametrów dotyczących długości poszczególnych części ani umiejscowienia podziału stron, z zastrzeżeniem maksymalnej długości wynoszącej pięć stron A4 po wydrukowaniu.
2. Pod wyróżniającym się tytułem „Dokument zawierający kluczowe informacje dotyczące OIPE” dodaje się następujące oświadczenie: „Niniejszy dokument zawiera kluczowe informacje o ogólnoeuropejskim indywidualnym produkcie emerytalnym (OIPE). Nie jest to materiał marketingowy. Udzielenie tych informacji jest wymagane prawem, aby pomóc w zrozumieniu charakteru tego indywidualnego produktu emerytalnego oraz ryzyka, kosztów, potencjalnych zysków i strat z nim związanych, a także ułatwić porównanie go z innymi OIPE.”.
3. We wzorze dostawcy OIPE mogą umieścić kod QR odsyłający do wersji elektronicznej OIPE KID.
4. Na początku dokumentu w części zatytułowanej „OIPE w pigułce” dostawcy OIPE przedstawiają następujące informacje:
  - a) prognozowaną kwotę zgromadzonego kapitału przy założeniu składki miesięcznej wynoszącej 100 EUR i 40-letniego okresu akumulacji według scenariusza niekorzystnego i według scenariusza korzystnego;
  - b) całkowite koszty roczne wyrażone jako odsetek zgromadzonego kapitału przy założeniu, że składka miesięczna wynosi 100 EUR;
  - c) klasyfikację ogólnego wskaźnika ryzyka; oraz
  - d) stwierdzenie, czy w ramach danego produktu przewidziano gwarancję.
5. Dostawcy OIPE dodają następujące oświadczenie: „Produkt emerytalny opisany w niniejszym dokumencie jest produktem długoterminowym o ograniczonej możliwości wykupu, którego nie można rozwiązać w dowolnym momencie.”.
6. W kolejnej części dostawca OIPE może dodać elementy identyfikacji wizualnej lub logo i musi zamieścić następujące informacje:
  - a) dane identyfikacyjne i kontaktowe dostawcy OIPE;
  - b) informacje o organach właściwych dla dostawcy OIPE;
  - c) nazwę OIPE i numer rejestracyjny OIPE w centralnym rejestrze publicznym;
  - d) w części „Rodzaj produktu” wskazanie, czy jest to podstawowy OIPE; jeżeli nie, czy w OIPE KID wskazano konkretny alternatywny wariant inwestycyjny lub przedstawiono ogólne informacje dotyczące szeregu alternatywnych wariantów inwestycyjnych; oraz
  - e) datę dokumentu.
7. W części zatytułowanej „W jaki sposób są inwestowane moje pieniądze?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 1. W prawej kolumnie lub w głównym obszarze dostawcy OIPE mogą przedstawić informacje zgodnie z art. 3 ust. 10 niniejszego rozporządzenia.
8. W części zatytułowanej „Dla kogo jest przeznaczony ten produkt?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

9. W części zatytułowanej „Czy moje oszczędności są gwarantowane?” dostawca OIPE informuje:
  - a) czy podstawowy OIPE zapewnia gwarancję kapitału lub przyjmuje postać techniki ograniczania ryzyka zgodnej z celem umożliwienia oszczędzającemu w ramach OIPE odzyskania kapitału; lub
  - b) czy i w jakim zakresie jakikolwiek alternatywny wariant inwestycyjny, stosownie do przypadku, zapewnia gwarancję lub technikę ograniczania ryzyka.
10. W części zatytułowanej „Co się stanie, kiedy przejdę na emeryturę?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.
11. W części zatytułowanej „Co się stanie z moimi oszczędnościami w ramach OIPE, jeżeli umrę/stanę się niepełnosprawny(-a)/będę żył(a) dłużej niż założono w umowie dotyczącej OIPE?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.
12. W części zatytułowanej „Co się stanie, jeżeli przeprowadzę się do innego kraju?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. W prawej kolumnie lub w głównym obszarze dostawcy OIPE mogą wskazać, gdzie można uzyskać bardziej szczegółowe informacje.
13. W części zatytułowanej „Czy mogę wycofać się z programu przed terminem?” dostawca OIPE zawiera oświadczenie w sprawie konsekwencji dla oszczędzającego w ramach OIPE:
  - a) w przypadku wcześniejszego wycofania się z OIPE, w tym wszystkich mających zastosowanie opłat, kar oraz ewentualnej utraty ochrony kapitału i innych ewentualnych korzyści i ulg; oraz
  - b) jeżeli przestanie on wpłacać składki do OIPE, w tym wszystkich mających zastosowanie opłat, kar oraz ewentualnej utraty ochrony kapitału i innych ewentualnych korzyści i ulg.
14. W części zatytułowanej „Czy mogę zmienić dostawcę?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 6 niniejszego rozporządzenia. W prawej kolumnie lub w głównym obszarze dostawcy OIPE mogą wskazać, gdzie można uzyskać bardziej szczegółowe informacje.
15. W części zatytułowanej „Czy mogę zmienić wariant inwestycyjny?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 7 niniejszego rozporządzenia.
16. W części zatytułowanej „Czy moje pieniądze będą inwestowane w zrównoważony sposób?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 8 niniejszego rozporządzenia. W prawej kolumnie lub w głównym obszarze dostawcy OIPE mogą wskazać, gdzie można uzyskać bardziej szczegółowe informacje.
17. W części zatytułowanej „Czy produkt ten podlega prawu [państwa członkowskiego]?” dostawca OIPE przedstawia informacje dotyczące prawa właściwego dla umowy dotyczącej OIPE, w przypadku gdy strony nie mają swobody wyboru prawa właściwego, lub – w przypadku gdy strony mają swobodę wyboru prawa właściwego – prawa proponowanego przez dostawcę OIPE.
18. W części zatytułowanej „Czy mogę unieważnić umowę lub zmienić zdanie?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 3 ust. 9 niniejszego rozporządzenia.
19. W części zatytułowanej „Jaki jest profil ryzyka tego produktu?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia. W prawej kolumnie lub w głównym obszarze dostawcy OIPE mogą wskazać, gdzie można uzyskać więcej informacji, w szczególności w zakresie zastosowanych metod określania ogólnego wskaźnika ryzyka.
20. W części zatytułowanej „Czy istnieje ryzyko, że stracę cały zainwestowany przeze mnie kapitał?” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 4 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

21. W części zatytułowanej „Czego mogę się spodziewać w momencie przejścia na emeryturę?” dostawca OIPE, przedstawiając informacje określone w art. 4 ust. 3 i 4, wskazuje informacje zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. a)–c) w następujący sposób:
  - a) według scenariusza niekorzystnego w kategorii „jeżeli Twoje inwestycje mają słabe wyniki”;
  - b) według scenariusza opartego na najlepszym szacowaniu w kategorii „jeżeli Twoje inwestycje mają średnie wyniki”;
  - c) według scenariusza korzystnego w kategorii „jeżeli Twoje inwestycje mają bardzo dobre wyniki”;
  - d) prognozy odpowiednio na 40-letni okres akumulacji w przypadku odpowiedzi „obecnie masz 25 lat”, 30-letni okres akumulacji dla osób w wieku „35” lat, 20-letni okres akumulacji dla osób w wieku „45” lat i 10-letni okres akumulacji dla osób w wieku „55” lat.
22. W części zatytułowanej „Czego mogę się spodziewać w momencie przejścia na emeryturę?” dostawca OIPE przedstawia stwierdzenie, że prawo podatkowe państwa członkowskiego zamieszkania oszczędzającego w ramach OIPE może mieć wpływ na rzeczywisty wypłacony zysk.
23. W części zatytułowanej „Co dzieje się, jeśli [nazwa dostawcy OIPE] nie ma możliwości wypłaty?” dostawca OIPE przedstawia krótki opis tego, czy powstała strata jest objęta systemem rekompensat lub gwarancji dla inwestorów, a jeżeli tak, wskazanie tego systemu, nazwę gwaranta oraz informacje, jakie rodzaje ryzyka są nim objęte, a jakie nie.
24. W części zatytułowanej „Koszty jednorazowe” dostawca OIPE przedstawia koszty związane z zawarciem umowy i jednorazowe opłaty w przypadku rozwiązania umowy przed upływem pięciu lat.
25. W części zatytułowanej „Koszty roczne” dostawca OIPE przedstawia informacje zgodnie z art. 5 ust. 1 i 3. W prawej kolumnie lub w głównym obszarze dostawcy OIPE mogą wyjaśnić wszelkie dodatkowe koszty pobierane przez dostawcę OIPE lub dystrybutora OIPE i przedstawić informacje wyszczególniające koszty dystrybucji, które nie są jeszcze uwzględnione w kosztach określonych w poprzednich częściach, tak aby umożliwić oszczędzającemu w ramach OIPE zrozumienie skumulowanego wpływu łącznych kosztów na zwrot z inwestycji.
26. W części zatytułowanej „Jakie są szczególne wymogi dla subkonta odpowiadającego [mojemu państwu członkowskiemu zamieszkania]?” i w podsekcji zatytułowanej „Wymogi dotyczące etapu wpłaty” dostawca OIPE przedstawia opis warunków fazy akumulacji, określonych przez państwo członkowskie zamieszkania oszczędzającego w ramach OIPE. W podsekcji zatytułowanej „Wymogi dotyczące etapu wypłaty” dostawca OIPE przedstawia opis warunków fazy dekapitalizacji, określonych przez państwo członkowskie zamieszkania oszczędzającego w ramach OIPE.
27. W części zatytułowanej „Jak mogę złożyć skargę?” dostawca OIPE przedstawia informacje na temat tego, jak i do kogo oszczędzający w ramach OIPE może złożyć skargę dotyczącą OIPE lub zachowania dostawcy OIPE lub dystrybutora OIPE.

Część II. Wzór

Ogólnoeuropejski indywidualny produkt emerytalny (OIPE)

Dokument zawierający kluczowe informacje

Niniejszy dokument zawiera kluczowe informacje o ogólnoeuropejskim indywidualnym produkcie emerytalnym (OIPE). Nie jest to materiał marketingowy. Udzielenie tych informacji jest wymagane prawem, aby pomóc w zrozumieniu charakteru tego indywidualnego produktu emerytalnego oraz ryzyka, kosztów, potencjalnych zysków i strat z nim związanych, a także ułatwić porównanie go z innymi OIPE.

Kod QR odsyła konsumentów do elektronicznej wersji niniejszego dokumentu.

OIPE w pigułce

Niższe ryzyko
Większa stabilność

Wyższe ryzyko
Ale większa szansa na wyższy zysk

Przy wkładzie w kwocie: **100 EUR*** miesięcznie przez okres: **40 lat**

możesz otrzymać: **od xx xxx EUR do xx xxx EUR**

...w zależności od wyników rynków i Twoich inwestycji

Roczne koszty: **xx % zgromadzonych oszczędności**

Ten produkt emerytalny zaklasyfikowano jako **1/2/3/4** na 4

Ten OIPE **nie przewiduje gwarancji/przewiduje gwarancję** (zob. informacje poniżej)

Logo dostawcy

Produkt emerytalny opisany w niniejszym dokumencie jest produktem długoterminowym o ograniczonej możliwości wykupu, którego nie można rozwiązać w dowolnym momencie.

Nazwa produktu: **[Nazwa OIPE]**

Dostawca:

Numer rejestracji:

xxx xxx

Rodzaj produktu:

xxx

Właściwy organ:

xxx

Data:

DD miesiąc RRRR

1

CZYM JEST TEN PRODUKT?

W jaki sposób są inwestowane moje pieniądze?

Informacje na temat wyników tego produktu w przeszłości można znaleźć tutaj:

Dla kogo jest przeznaczony ten produkt?

Czy moje oszczędności są gwarantowane?

Aby chronić Twoje pieniądze, w ramach OIPE można albo zapewnić gwarancję, albo podjąć kroki mające na celu ograniczenie do minimum ryzyka utraty środków. Ten OIPE:

- ✓ Zapewnia gwarancję: W momencie przejścia na emeryturę będziesz mógł co najmniej odzyskać całą kwotę, którą przekazałeś przez cały okres uczestnictwa (pomniejszoną o wszelkie koszty i opłaty).
- Nie zapewnia gwarancji, ale przyjmuje postać techniki ograniczania ryzyka zgodnej z celem umożliwienia oszczędzającemu w ramach OIPE odzyskania kapitału.

* jednostki monetarne w walucie odpowiadającej subkontu

1 CZYM JEST TEN PRODUKT? (ciąg dalszy...)

Co się stanie, kiedy przejdę na emeryturę?

W ramach OIPE oferuje się różne formy dochodów emerytalnych. W ramach tego OIPE można wybrać:

Dożywotnią wypłatę w ratach	Wypłatę jednorazową	Wypłaty pomniejszające zgromadzony kapitał	Połączenie powyższych wariantów

Informacje na temat tego, co można uzyskać w momencie przejścia na emeryturę, znajdują się w sekcji 2.

Co się stanie z moimi oszczędnościami w ramach OIPE, jeżeli umrę/stanę się niepełnosprawny(-a)/będę żył(a) dłużej niż założono w umowie dotyczącej OIPE?

Jeżeli umrzesz, zanim przejdziesz na emeryturę	
Jeżeli nie będziesz mógł/mogła w dalszym ciągu dokonywać wpłat do OIPE	
Jeżeli zdecydujesz się na miesięczne wypłaty po przejściu na emeryturę, ale będziesz żyć dłużej, niż założono w umowie dotyczącej OIPE	

Co się stanie, jeżeli przeprowadzę się do innego kraju?

Czy mogę wycofać się z produktu przed terminem?

Czy mogę zmienić dostawcę?

Czy mogę zmienić wariant inwestycyjny?

Więcej informacji na temat możliwości przenoszenia indywidualnych produktów emerytalnych można znaleźć tutaj:

1 CZYM JEST TEN PRODUKT? (ciąg dalszy...)

Czy moje pieniądze będą inwestowane w zrównoważony sposób?

Więcej informacji na temat naszych zasad w zakresie polityki inwestycyjnej można znaleźć tutaj:

Czy produkt ten podlega prawu [państwa członkowskiego]?

Czy mogę anulować umowę lub zmienić zdanie?

2

JAKIE JEST RYZYKO I CO MOGĘ DOSTAĆ W ZAMIAN?

Jaki jest profil ryzyka tego produktu?

Ten produkt emerytalny zaklasyfikowano jako **1/2/3/4** na 4

Więcej informacji na temat metody stosowanej do obliczania wskaźnika ryzyka dotyczącego OIPE można znaleźć tutaj:

Czy istnieje ryzyko, że stracę cały kapitał, który zainwestowałem?

2 JAKIE JEST RYZYKO I CO MOGĘ DOSTAĆ W ZAMIAN? (ciąg dalszy...)

Czego mogę się spodziewać w momencie przejścia na emeryturę?

Nie można dokładnie przewidzieć, w jaki sposób oszczędności będą się zmieniać z czasem, ale aby pomóc Ci zrozumieć, czego się spodziewać, poniżej przedstawiono trzy ewentualne scenariusze. Twój ostateczny dochód emerytalny będzie zależał częściowo od Twojego wieku w chwili obecnej (ponieważ im jesteś młodszy, tym dłuższy będzie okres oszczędzania), a częściowo od wyników rynku inwestycyjnego.

Jeżeli przyjmiemy, że w ramach tego OIPE będziesz co miesiąc aż do momentu przejścia na emeryturę inwestować 100 EUR:

Twój wiek w chwili obecnej	Jeżeli Twoje inwestycje mają słabe wyniki, możesz otrzymać: kwotę ryczałtową lub wypłatę miesięczną		Jeżeli Twoje inwestycje mają średnie wyniki, możesz otrzymać: kwotę ryczałtową lub wypłatę miesięczną		Jeżeli Twoje inwestycje mają bardzo dobre wyniki, możesz otrzymać: kwotę ryczałtową lub wypłatę miesięczną	
	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR
25 lat	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR
35	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR
45	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR
55	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR	xx xxx EUR	xxx EUR

Powyższe liczby uwzględniają inflację, ponieważ wzrost ogólnego poziomu cen może mieć duży wpływ na oszczędności w każdej postaci.

Jeżeli chcesz lepiej zrozumieć, w jaki sposób tworzy się takie scenariusze, więcej informacji znajdziesz pod adresem:

3 CO DZIEJE SIĘ, JEŚLI [NAZWA DOSTAWCY OIPE] NIE MA MOŻLIWOŚCI WYPŁATY?

4 JAKIE SĄ KOSZTY?

1→ Koszty jednorazowe

Łączne koszty jednorazowe przystąpienia do programu **x EUR**

Jeżeli oszczędzający wyjdzie z programu w ciągu pięciu lat od otwarcia konta, musi on uiścić jednorazową opłatę w kwocie **xxx EUR**

Koszty roczne

Całkowity roczny koszt

x%

xxx EUR

Koszty te stanowią odsetek Twoich wpłaconych oszczędności

Taki byłby przewidywany roczny koszt

5 JAKIE SĄ SZCZEGÓLNE WYMOGI DLA SUBKONTA ODPOWIADAJĄCEGO [PAŃSTWU CZŁONKOWSKIEMU]?

Wymogi dotyczące etapu wpłaty

Wymogi dotyczące etapu wypłaty

6 JAK MOGĘ ZŁOŻYĆ SKARGĘ?

ZAŁĄCZNIK II

WZÓR INFORMACJI O ŚWIADCZENIACH OIPE

Część I. Instrukcje dotyczące wypełniania wzoru „Informacji o świadczeniach z OIPE”

1. Dostawcy OIPE stosują kolejność części, tytuły, narzędzia prezentacji lub wykresy i znaki graficzne określone we wzorze, w którym nie ustalono jednak parametrów dotyczących długości poszczególnych części ani umiejscowienia podziału stron.
2. We wzorze dostawcy OIPE mogą zawrzeć kod QR stanowiący łącze do wersji elektronicznej „Informacji o świadczeniach z OIPE” oraz mogą dodać elementy identyfikacji wizualnej lub logo.
3. W części zatytułowanej „Co otrzymam po przejściu na emeryturę?” dostawca OIPE przedstawia wyniki następujących scenariuszy:
  - a) scenariusza niekorzystnego w kategorii „jeżeli inwestycje mają słabe wyniki”;
  - b) scenariusza opartego na najlepszym szacowaniu w kategorii „jeżeli inwestycje mają średnie wyniki”;
  - c) scenariusza niekorzystnego w kategorii „jeżeli inwestycje mają bardzo dobre wyniki”.

Część II. Wzór

Ogólnoeuropejski indywidualny produkt emerytalny (OIPE)

„Informacja o świadczeniach z OIPE”

Data:

logo
dostawcy

Kod QR odsyła konsumentów do elektronicznej wersji niniejszej informacji o świadczeniach

Imię i nazwisko / nazwa:	Id/nr umowy dotyczącej OIPE:
Dane kontaktowe:	Przedsiębiorstwo:
Adres:	Adres do kontaktu:
Data rozpoczęcia oszczędności w ramach OIPE:	Kraj rejestracji/upoważnienia dostawcy OIPE:
Najwcześniejsza możliwa data przejścia na emeryturę:	Właściwy organ:

1

ILE ZAOSZCZĘDZIŁEM W RAMACH OIPE?

Od dnia DD miesiąc RRRR do dnia DD miesiąc RRRR

X XXX EUR*

Wpłaciłeś

X XXX EUR

Całkowity zwrot przydzielony do Twojego konta pomniejszony o koszty

+/-XX EUR

Łącznie Twoje oszczędności w ramach OIPE są warte

X XXX EUR

2

CO OTRZYMAM PO PRZEJŚCIU NA EMERYTURĘ?

Twój przyszły dochód emerytalny zależy od Twojego wkładu na etapie wpłaty oraz od wyników Twoich inwestycji. Wyniki Twoich inwestycji są związane z rozwojem rynków, co przedstawiono tutaj w postaci trzech możliwych scenariuszy:

Jeżeli inwestycje mają *słabe* wyniki, możesz otrzymać:

X XXX EUR

jako kwotę ryczałtową
lub **XXX EUR** miesięcznie

Jeżeli inwestycje mają *średnie* wyniki, możesz otrzymać:

X XXX EUR

jako kwotę ryczałtową
lub **XXX EUR** miesięcznie

Jeżeli inwestycje mają *bardzo dobre* wyniki, możesz otrzymać:

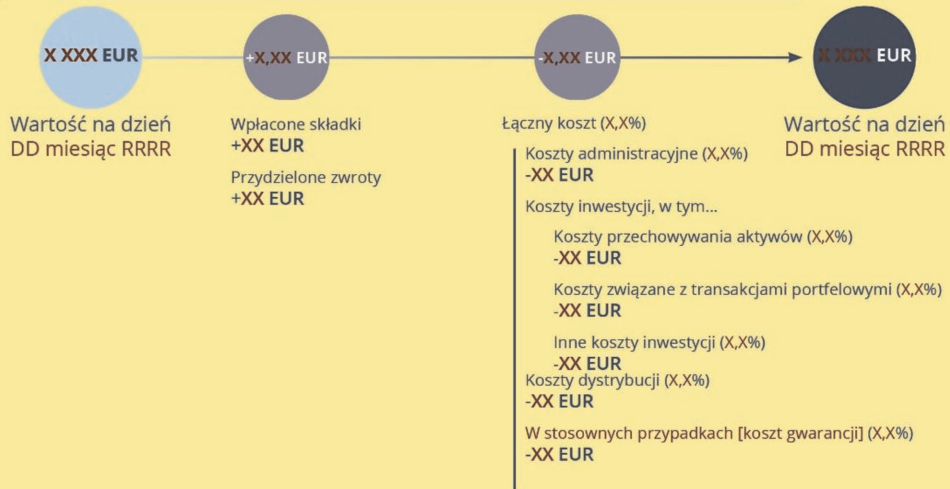
X XXX EUR

jako kwotę ryczałtową
lub **XXX EUR** miesięcznie

* jednostki monetarne w walucie odpowiadającej subkontu

3 W JAKI SPOSÓB ZMIENIŁ SIĘ MÓJ OIPE W CIĄGU OSTATNIH 12 MIESIĘCY?

4 NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA WYNIKI TWOJEGO OIPE

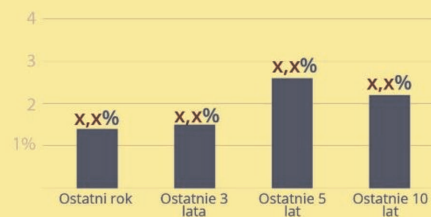
Technika ograniczania ryzyka

Zrównoważoność

Jakie wyniki miał mój wariant inwestycyjny w przeszłości?

Wyniki osiągnięte w przeszłości nie są wskazówką co do wyników w przyszłości.

5**WAŻNE INFORMACJE**

Czy w ciągu ostatniego roku zmieniły się warunki mojego OIPE?

Jeżeli masz jakiegokolwiek pytania, skontaktuj się z nami.

Dowiedz się więcej na temat swoich praw i możliwości, jeżeli chodzi o:

Gdzie mogę uzyskać więcej informacji?

ZAŁĄCZNIK III

DANE WEJŚCIOWE, ZAŁOŻENIA I METODY

Część I. Metoda prezentacji ryzyka i zysku

Ogólny wskaźnik ryzyka

- Dostawcy OIPE przypisują podstawowy OIPE i poszczególne warianty inwestycyjne do czterech różnych kategorii: „1”, „2”, „3” i „4”. Przypisanie do danej kategorii jest uzależnione od:
  - ryzyka nieodzyskania składek skorygowanych o inflację;
  - oczekiwanego niedoboru; oraz
  - należy je porównać z oczekiwanymi zyskami pod względem osiągnięcia określonego poziomu świadczeń z OIPE odpowiednio w momencie rozpoczęcia fazy dekulacji lub podczas jej trwania.
- Aby obliczyć ryzyko nieodzyskania składek skorygowanych o inflację, dostawcy OIPE stochastycznie określają przedział wartości oczekiwanego zgromadzonego kapitału na koniec okresu akumulacji dla przeciętnych oszczędzających w ramach OIPE, przeciętnych długości okresów akumulacji oraz standardowych poziomów składek. Po przeprowadzeniu symulacji stochastycznej ryzyko to wyraża się jako prawdopodobieństwo w punktach procentowych, które odzwierciedla liczbę obserwacji, w przypadku których suma składek skorygowanych o inflację przekracza oczekiwaną wartość zgromadzonego kapitału na koniec okresu akumulacji, w stosunku do liczby wszystkich obserwacji.
- Ryzyko nieodzyskania składek skorygowanych o inflację związane z danym wariantem inwestycyjnym przypisuje się do poszczególnych kategorii w następujący sposób:

Kategorie	Okresy akumulacji			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do 13,75 %	do 17 %	do 27 %	do 36 %
2	od 13,8 % do 16,55 %	od 17 % do 19,75 %	od 27 % do 29,25 %	od 36 % do 43,25 %
3	od 16,6 % do 19,35 %	od 19,8 % do 22,55 %	od 29,3 % do 31,55 %	od 43,3 % do 50,55 %
4	powyżej 19,4 %	powyżej 22,6 %	powyżej 31,6 %	powyżej 50,6 %

Jeżeli kategoria ryzyka wariantu inwestycyjnego jest różna w zależności od okresu akumulacji oszczędności, należy zastosować najwyższą kategorię.

- Aby obliczyć oczekiwany niedobór, dostawcy OIPE stochastycznie określają przedział wartości oczekiwanego zgromadzonego kapitału na koniec okresu akumulacji dla przeciętnych oszczędzających w ramach OIPE, przeciętnych długości okresów akumulacji oraz standardowych poziomów składek. Po przeprowadzeniu symulacji stochastycznej ryzyko wyraża się jako odsetek oczekiwanego niedoboru w stosunku do sumy składek skorygowanych o inflację. Oczekiwany niedobór określa się na podstawie obserwacji, w przypadku których składki skorygowane o inflację przekraczają oczekiwaną wartość zgromadzonego kapitału na koniec okresu akumulacji oraz średnie straty związane z tymi obserwacjami.
- Ryzyko oczekiwanego niedoboru związane z danym wariantem inwestycyjnym przypisuje się do poszczególnych kategorii w następujący sposób:

Kategorie	Okresy akumulacji			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do -20 %	do -17 %	do -13 %	do -8 %
2	od -20 % do -23 %	od -17 % do -20,25 %	od -13 % do -16,5 %	od -8 % do -11,25 %
3	od -23,5 % do -26,5 %	od -20,3 % do -23,55 %	od -16,6 % do -20,1 %	od -11,3 % do -14,55 %
4	powyżej -26,5 %	powyżej -23,6 %	powyżej -20,1 %	powyżej -14,6 %

Jeżeli kategoria ryzyka wariantu inwestycyjnego jest różna w zależności od okresu akumulacji oszczędności, należy zastosować najwyższą kategorię.

6. Aby obliczyć przewidywany zysk potrzebny do osiągnięcia pewnego poziomu świadczeń z OIPE, dostawcy OIPE stochastycznie określają przedział wartości oczekiwanego zgromadzonego kapitału na koniec okresu akumulacji dla przeciętnych oszczędzających w ramach OIPE, przeciętnych długości okresów oszczędzania oraz standardowych poziomów składek. Dostawcy OIPE wyrażają zysk w postaci mediany zgromadzonego kapitału na koniec okresu akumulacji jako wielokrotność sumy składek skorygowanej o inflację.
7. Zysk z danego wariantu inwestycyjnego potrzebny do osiągnięcia pewnego poziomu świadczeń z OIPE, przypisuje się do poszczególnych kategorii w następujący sposób:

Kategorie	Okresy akumulacji			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do 1,7	do 1,3	do 1,08	do 0,93
2	od 1,7 do 2,03	od 1,3 do 1,45	od 1,08 do 1,165	od 0,93 do 0,985
3	od 2,035 do 2,36	od 1,455 do 1,61	od 1,17 do 1,255	od 0,99 do 1,045
4	powyżej 2,365	powyżej 1,615	powyżej 1,26	powyżej 1,05

Jeżeli kategoria zysku wariantu inwestycyjnego jest różna w zależności od okresu akumulacji, należy zastosować najniższą kategorię.

8. Aby zagregować wyniki kategoryzacji poszczególnych wariantów inwestycyjnych w jeden ogólny wskaźnik ryzyka, dostawca OIPE:
  - a) porównuje obie kategorie ryzyka i, w przypadku gdy wartości kategorii są różne, wybiera wyższą;
  - b) porównuje otrzymaną w ten sposób kategorię ryzyka z wartością kategorii zysku dla danego dostawcy OIPE w celu uzupełnienia informacji zgodnie z art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, porównując zyski wariantu inwestycyjnego ze związanym z nim ryzykiem.

Scenariusze wyników

9. Dostawcy OIPE stochastycznie określają oczekiwane świadczenia z OIPE, w stosownych przypadkach, w momencie rozpoczęcia fazy deakumulacji lub podczas jej trwania, uwzględniając:
  - a) standardowe lub zindywidualizowane poziomy składek;
  - b) długość trwania fazy akumulacji;
  - c) w stosownych przypadkach – średnie dalsze trwanie życia przeciętnego oszczędzającego w ramach OIPE;
  - d) w stosownych przypadkach – tendencje dotyczące wzrostu płac;
  - e) oczekiwany nominalny zwrot z inwestycji w następstwie strategii inwestycyjnej, strategiczną alokację inwestycji;
  - f) roczną stopę inflacji; oraz
  - g) poziomy kosztów.
10. Określone w scenariuszach wartości oczekiwanych świadczeń z OIPE w ramach poszczególnych scenariuszy wyników określa się zgodnie ze stochastycznym rozproszeniem oczekiwanych świadczeń z OIPE:
  - a) scenariusz korzystny odnosi się do wartości świadczeń z OIPE na poziomie 85. percentyla rozkładu;
  - b) scenariusz oparty na najlepszym szacowaniu odnosi się do wartości świadczeń z OIPE na poziomie 50. percentyla rozkładu;

- c) scenariusz niekorzystny odnosi się do wartości świadczeń z OIPE na poziomie 15. percentyla rozkładu;
- d) scenariusz warunków skrajnych odnosi się do wartości świadczeń z OIPE na poziomie 5. percentyla rozkładu.

Część II. Zasady określania założeń dla prognoz dotyczące świadczeń emerytalnych

Roczna stopa nominalnego zwrotu z inwestycji

11. Dostawcy OIPE określają oczekiwany nominalny zwrot z inwestycji w ramach podstawowego OIPE i alternatywnych wariantów inwestycyjnych z wykorzystaniem odpowiedniego podejścia stochastycznego, odzwierciedlającego odnośną strategię inwestycyjną, strategiczną alokację inwestycji oraz technikę ograniczania ryzyka stosowaną dla danego wariantu inwestycyjnego.
12. Określając poszczególne elementy modelu stochastycznego, dostawcy OIPE wykorzystują roczną stopę inflacji i mogą rozważyć przyjęcie podejścia modułowego na potrzeby obliczeń stochastycznych w odniesieniu do, co najmniej:
  - a) nominalnej stopy procentowej;
  - b) spreadu kredytowego, w tym migracji i niewykonania zobowiązania; oraz
  - c) dochodów kapitałowych.
13. Na potrzeby określenia nominalnych stóp procentowych dostawca OIPE może wykorzystać model krótkoterminowej stopy procentowej G2++ opisany przez Brigo i in. (2006) ⁽¹⁾, który odpowiada dwuczynnikowemu modelowi Hulla-White'a i umożliwia zastosowanie ujemnych odsetek. Model ten charakteryzuje pięć parametrów, dwa na każdy czynnik i jeden dotyczący korelacji. Elementy dwuwymiarowego procesu Wienera są ze sobą skorelowane, a deterministyczny współczynnik zmiany umożliwia perfekcyjne dopasowanie początkowej struktury terminowej do rynkowych stóp procentowych.

Stochastyczne równania różniczkowe dla omawianych dwóch czynników $x(t)$ oraz $y(t)$ to

$$dx(t) = -ax(t)dt + \sigma dW_1^{\mathbb{Q}}(t), x(0) = 0$$

oraz

$$dy(t) = -by(t)dt + \eta dW_2^{\mathbb{Q}}(t), y(0) = 0,$$

gdzie a , b , σ i η to dodatnie parametry, a $W_1^{\mathbb{Q}}$ i $W_2^{\mathbb{Q}}$ to skorelowane procesy Wienera w ramach neutralnej względem ryzyka miary measure $\mathbb{Q}$. Parametr korelacji ρ definiuje się poprzez

$$dW_1^{\mathbb{Q}}(t)dW_2^{\mathbb{Q}}(t) = \rho dt.$$

14. Neutralna względem ryzyka wycena wykorzystująca neutralną względem ryzyka miarę measure $\mathbb{Q}$ wymaga dostosowania do rzeczywistej miary measure $\mathbb{P}$, którą można wybrać jako stałą, niezależną od czasu cenę rynkową ryzyka.
15. Stosując twierdzenie Girsanowa, wykonuje się dalsze obliczenia,

$$dW_i^{\mathbb{P}} = -\lambda_i dt + dW_i^{\mathbb{Q}}, i = 1, 2$$

przy czym λ_i to cena rynkowa ryzyka. Dynamikę w ramach miary $\mathbb{P}$ można opisać jako

$$dx(t) = (\lambda_1 \sigma - ax(t))dt + \sigma dW_1^{\mathbb{P}}(t), x(0) = 0$$

oraz

$$dy(t) = (\lambda_2 \eta - by(t))dt + \eta dW_2^{\mathbb{P}}(t), y(0) = 0.$$

⁽¹⁾ D. Brigo, F. Mercurio, *Interest Rate Models – Theory and Practice* [„Modele stóp procentowych – teoria i praktyka”], wydanie drugie, Springer-Verlag, Berlin–Heidelberg, 2001, 2006.

Proces krótkoterminowej stopy procentowej $r(t)$ to suma dwóch omawianych czynników i zmiany deterministycznej, tj.

$$r(t) = x(t) + y(t) + \varphi(t),$$

gdzie dla deterministycznego współczynnika zmiany obowiązuje $\varphi(t)$

$$\varphi(T) = f^M(0, T) + \frac{\sigma^2}{2a^2}(1 - e^{-aT})^2 + \frac{\eta^2}{2b^2}(1 - e^{-bT})^2 + \rho \frac{\sigma\eta}{ab}(1 - e^{-aT})(1 - e^{-bT})$$

W tym równaniu $f^M(0, T)$ oznacza chwilową stopę terminową w momencie początkowym 0 przy horyzoncie czasowym T .

16. Zgodnie z modelem G2++ rozwiązania analityczne dotyczące ceny obligacji zerokuponowych istnieją przez zdefiniowanie

$$V(t, T) := \frac{\sigma^2}{a^2} \left[T - t + \frac{2}{a} e^{-a(T-t)} - \frac{1}{2a} e^{-2a(T-t)} - \frac{3}{2a} \right] + \frac{\eta^2}{b^2} \left[T - t + \frac{2}{b} e^{-b(T-t)} - \frac{1}{2b} e^{-2b(T-t)} - \frac{3}{2b} \right] + 2\rho \frac{\sigma\eta}{ab} \left[T - t + \frac{e^{-(T-t)} - 1}{a} + \frac{e^{-b(T-t)} - 1}{b} - \frac{e^{-(a+b)(T-t)} - 1}{a+b} \right],$$

$$A(t, T) := \frac{P^M(0, T)}{P^M(0, t)} e^{\frac{1}{2}[V(t, T) - V(0, T) + V(0, t)]},$$

oraz

$$B(z, t, T) := \frac{1 - e^{-z(T-t)}}{z}$$

W którym to przypadku cena obligacji zerokuponowej w modelu G2++ to

$$P(t, T) = A(t, T) e^{-B(a, t, T)x(t) - B(b, t, T)y(t)}.$$

$P^M(t, T)$ oznacza tutaj cenę rynkową obligacji zerokuponowej w momencie t dla terminu zapadalności T .

17. W celu określenia zwrotów z pozbawionej ryzyka inwestycji w obligacje dostawca OIPE może zastosować ceny modelowe. Ponadto jako wkład w modelowanie dochodów kapitałowych oraz potencjalnie dochodów z własności można zastosować krótkoterminowe stopy procentowe.
18. W celu określenia spreadów kredytowych dostawca OIPE może zastosować symulację spreadów kredytowych, aby połączyć strukturę terminową bezpiecznych obligacji zerokuponowych, by uzyskać strukturę terminową obligacji zerokuponowych obciążoną ryzykiem pod kątem ryzyka kredytowego. Stopy hazardu obligacji o różnych klasach ratingów można modelować, wykorzystując procesy Cox-Ingerson-Ross (CIR). Stopa hazardu π_i rozwija się w ramach miary neutralnej względem ryzyka zgodnie ze stochastycznym równaniem różniczkowym:

$$d\pi_i(t) = k(\theta - \pi_i(t))dt + \sigma\sqrt{\pi_i(t)}dW_i^{\mathbb{Q}}(t), \pi_i(0) = \pi_{i,0}$$

wraz z warunkiem $2k\theta > \sigma^2$ w celu utrzymania dodatniego $\pi(t)$ dla wszystkich t . Przy założeniu, że cena rynkowa ryzyka ma postać

$$\lambda(t) = \lambda\sqrt{\pi_i(t)},$$

rzeczywistą dynamikę otrzymuje się w następujący sposób:

$$d\pi_i(t) = (k\theta - (k + \lambda\sigma)\pi_i(t))dt + \sigma\sqrt{\pi_i(t)}dW_i^{\mathbb{P}}(t), \pi_i(0) = \pi_{i,0}$$

19. Dostawcy OIPE mogą modelować poziomy ryzyka dla klas ratingów AAA ($i = 1$), AA, A, BBB i BB ($i = 5$) potencjalnie zróżnicowanych dla obligacji korporacyjnych, zabezpieczonych i innych obligacji. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania $p_i(t, T)$ oblicza się następnie jako iloczyn cen CIR $P_i(t, T)$ w czasie t dla terminu zapadalności T , tj.

$$p_i(t, T) = \prod_{j=1}^i P_j(t, T) = \prod_{j=1}^i A_j(t, T) e^{-B_j(t, T) \pi_j(t)},$$

gdzie

$$A_i(t, T) = \left[\frac{2 h_i e^{\frac{(k_i + h_i)(T-t)}{2}}}{2 h_i + (k_i + h_i)(e^{(T-t)h_i} - 1)} \right]^{2k_i \theta_i / \sigma_i^2},$$

$$B_i(t, T) = \frac{2(e^{(T-t)h_i} - 1)}{2h_i + (k_i + h_i)(e^{(T-t)h_i} - 1)}, \text{ a}$$

$$h_i = \sqrt{k_i^2 + 2\sigma^2}.$$

Spready $s_i(t, T)$ określa się następująco w następujący sposób:

$$s_i(t, T) = (\delta + (1 - \delta) \cdot p_i(t, T))^{-\frac{1}{T}} - 1,$$

przy czym δ oznacza stopę odzysku.

20. W celu określenia dochodów kapitałowych dostawca OIPE może zastosować model rozwoju jednego indeksu giełdowego, wykorzystując geometryczny ruch Browna. Model ten ma dwa parametry: zmienność i premię z tytułu ryzyka cen akcji. Model do obliczania nominalnej stopy procentowej umożliwia uzyskanie mającej zastosowanie stopy wolnej od ryzyka, a wynikiem modelu są coroczne, przedstawione w ujęciu rocznym, zwroty z inwestycji w ramach indeksu giełdowego.

$$dS_t = (r(t) + \lambda) S_t dt + \sigma S_t dW_t$$

21. Aby określić roczną zmienność, dostawcy OIPE mogą zastosować odchylenie standardowe miesięcznych zwrotów w ramach odpowiedniego indeksu akcyjnego dla odpowiedniego, reprezentatywnego okresu w celu annualizacji wyników.
22. Dostawcy OIPE mogą stosować premię z tytułu ryzyka λ_{eq} jako dorozumianą miarę zgodnie z publikacją Damodarana (2020) ⁽²⁾, ale obliczając ją bezpośrednio w odniesieniu do odpowiedniego indeksu akcyjnego bez dalszych premii za ryzyko w kraju. Określa się ją jako

$$\lambda_{eq} := E[R_m] - R_f$$

gdzie $E[R_m]$ oznacza oczekiwany zysk rynkowy, a stopę wolną od ryzyka R_f można wybrać jako dziesięcioroczny kurs kasowy krzywej EBC lub krajowego banku centralnego.

23. W odniesieniu do stopy wzrostu dostawca OIPE może zastosować prognozę długoterminowego wzrostu zysków przypadających na jedną akcję, gdzie γ jest sumą stopy dywidendy i stopy skupu akcji własnych. Przepływy pieniężne można określić, stosując stopę ciągłego wzrostu dla okresu pięciu lat, po upływie których ostateczne przepływy pieniężne traktuje się jako bezterminowe ze stopą wolną od ryzyka jako stopą wzrostu.

$$PV_{Index} = \frac{\gamma P_0}{(1 + E[R_m])} + \frac{\gamma(1 + g)P_0}{(1 + E[R_m])^2} + \frac{\gamma(1 + g)^2 P_0}{(1 + E[R_m])^3} + \frac{\gamma(1 + g)^3 P_0}{(1 + E[R_m])^4} + \frac{\gamma(1 + g)^4 (1 + R_f) P_0}{E[R_m] - R_f} + \frac{\gamma(1 + g)^4 P_0}{(1 + E[R_m])^5} + \frac{\gamma(1 + g)^4 (1 + R_f) P_0}{(1 + E[R_m])^5},$$

gdzie PV_{index} to wartość bieżąca indeksu w omawianym modelu stałego wzrostu dywidendy, a P_0 to cena indeksu w momencie $t = 0$.

Zakładając

$$P_0 = PV_{Index}$$

można uzyskać oczekiwany zysk rynkowy i obliczyć premię z tytułu ryzyka.

⁽²⁾ A. Damodaran, „Equity Risk Premiums: Determinants, Estimation and Implications – The 2020 Edition” [„Premia z tytułu ryzyka: wyznaczniki, oszacowania i implikacje – wydanie z 2020 r.”], NYU Stern School of Business, 5 marca 2020 r.

Roczna stopa inflacji

24. Aby obliczyć roczną stopę inflacji, dostawca OIPE musi zastosować jednoczynnikowy model Vasicka. O dynamice modelu charakteryzującej się powrotem do średniej decydują trzy parametry. Stochastyczne równanie różniczkowe tego modelu jest następujące:

$$di(t) = k(\vartheta - i(t))dt + \sigma dW(t), i(0)=i_0,$$

gdzie $i(t)$ stopa inflacji w momencie t , k odnosi się do tempa powrotu do średniej, ϑ do poziomu powrotu do średniej, a σ do zmienności.

25. Modelowanie musi być ukierunkowane na docelowy poziom stopy inflacji Europejskiego Banku Centralnego dla strefy euro lub – w stosownych przypadkach – odpowiednich banków centralnych dla krajów spoza strefy euro w średnim okresie wraz z obserwowanym odchyleniem standardowym stóp inflacji. Tempo powrotu do średniej, wraz z bieżącą stopą inflacji, należy wykorzystać, aby dopasować model do bieżącego środowiska i krótkoterminowych prognoz stóp inflacji.
26. Do kalibracji stopy inflacji stosuje się – dla strefy euro – docelowy poziom inflacji Europejskiego Banku Centralnego dla parametru ϑ , natomiast dla państw członkowskich spoza strefy euro – docelowy poziom inflacji odpowiedniego banku centralnego. Aby uzyskać odchylenie standardowe stopy inflacji w długim terminie, który powinien wynosić w założeniu 100 lat, należy zastosować miesięczny szereg czasowy dotyczący stopy inflacji w ujęciu rok do roku w ramach zharmonizowanego indeksu cen konsumpcyjnych (HICP) danego państwa członkowskiego. Początkową wartość stopy inflacji w dniu odniesienia należy zastosować z tego samego szeregu czasowego. Dostawca OIPE stosuje prognozy inflacji dla HICP danego państwa członkowskiego, publikowane jako prognozy makroekonomiczne opracowywane co dwa lata dla krajów strefy euro, lub prognozy gospodarcze Komisji Europejskiej dla krajów spoza strefy euro, chyba że prognozy zapewnią odpowiedni bank centralny. Takie prognozy inflacji należy stosować w celu dopasowania tempa powrotu do średniej.

Tendencje przyszłego kształtowania się płac

27. Aby uwzględnić tendencje w zakresie przyszłego kształtowania się płac, w stosownych przypadkach dostawca OIPE biorą pod uwagę realny wzrost płac w poszczególnych państwach członkowskich, uwzględniając dane Eurostatu oraz fakt, że realne płace rosną znacząco na wczesnym etapie kariery oszczędzającego w ramach OIPE, a na późniejszych etapach ich wzrost jest dużo mniejszy lub nawet następuje ich spadek. W tendencjach w zakresie realnej płacy oszczędzającego w ramach OIPE dostawca OIPE może uwzględnić wzorzec, zgodnie z którym płaca ustabilizuje się pod koniec fazy akumulacji, a częściowo nawet wcześniej, czyli 20 lat przed przejściem na emeryturę, a następnie będzie spadać.
28. Aby odzwierciedlić szeroki wachlarz możliwych tendencji, dostawca OIPE może zastosować indeks płacy realnej zgodnie z równaniem kwadratowym z uwzględnieniem wieku: $\text{płaca} = a(\text{max} - \text{wiek})^2 + b$. Współczynnik „a” pochodzi z równomiernego rozkładu między -0,15 a 0,011; „max” przyjmuje się z równomiernego rozkładu między 47 a 64, a wartość a odpowiada wiekowi, kiedy realna płaca osiąga najwyższą wartość; współczynnik „b” jest natomiast obliczony w taki sposób, aby indeks płacy w wieku 25 lat rozpoznał się od wartości 100.

Część III. Metoda obliczania kosztów, w tym określania wskaźników ogólnych

29. W OIPE KID dostawca OIPE przedstawia całkowity roczny koszt z uwzględnieniem wszystkich kosztów poniesionych i kosztów płatnych w ciągu 12 miesięcy w ujęciu pieniężnym oraz jako odsetek prognozowanego zgromadzonego kapitału po 12 miesiącach. W stosownych przypadkach kwoty te można obliczyć jako średni całkowity roczny koszt przez cały okres trwania umowy dotyczącej OIPE. Obliczenie złożonego wpływu kosztów musi opierać się na okresie akumulacji trwającym 40 lat na podstawie miesięcznych składek w kwocie 100 EUR oraz prognozowanego zgromadzonego kapitału w scenariuszu opartego na najlepszym szacowaniu.

30. W „Informacji o świadczeniach z OIPE” dostawca OIPE przedstawia szacowany wpływ kosztów na ostateczne świadczenia z OIPE, stosując podejście „spadku zamożności”. „Spadek zamożności” oblicza się jako różnicę między prognozowanymi zgromadzonymi oszczędnościami na koniec okresu akumulacji a prognozowanymi zgromadzonymi oszczędnościami na koniec okresu akumulacji w scenariuszu bezkosztowym. Różnicę należy ujawnić w ujęciu pieniężnym i procentowym w stosunku do prognozowanych zgromadzonych oszczędności. Obliczenie musi opierać się na zindywidualizowanym poziomie składek danego oszczędzającego w ramach OIPE oraz na scenariuszu opartym na najlepszym szacowaniu z pkt 10.
-